

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Glas z meje.

Kadarkoli smo zmagovali, zgodilo se je to vselej bolj vsled duševne premoči nego vsled fizične sile — in kadarkoli smo podlegli, je bilo temu vselej krivo pomanjkanje duševne delavnosti, pravne samozavesti in odločnosti. Ako ne povzdignemo svojega duha in duha našega naroda k višji in plemenitejši delavnosti, nego jo vidimo pri sosedih, si ne bomo priborili častnega mesta v vrsti narodov — in nazadnje ne bomo rešili niti svoje rojstne zemlje.

Fr. Palacky I. 1864.

Gospod urednik! Ko so v Pragi odkrili spomenik velikemu češkemu politiku Palackemu, ste prinesli članek o njem. — pa niste omenili njegovih besedi, ki sem jih zgoraj citiral. Ali mislite, da se te besede vsem Slovincem znane? — Ali mislite, da za nas niso važne. Meni se zdi, da dandanes veljajo za nas bolj — nego so sploh kdaj veljale za kak narod. Kar se tiče prvega stavka, za nas niso toliko pomena, kakor za one, ki so sploh kdaj zmagovali s „fizično silo“. Mi nismo nikoli vodili vojsk — torej tudi nismo mogli s „fizičnimi silami“ zmagovati. Zmagali so s fizično silo samo naši vrli Sokoli na mednarodnih tekmah — pa to ni bila le fizična sila — te bi bilo tudi drugod dovolj — ampak je bila to pravna sila, ki leži v sokolski ideji. — Ker Slovenci s „fizičnimi silami“ ne moremo zmagovati — pride pri nas tem bolj v poštev duševna ali pravna sila! In če je gorenji izrek slavne češkega zgodovinarja veljal za Čehe — velja tem bolj za nas. Čehi ta izrek tudi priznavajo in ga pogosto povdarjajo — zato je tem bolj potrebno, da ga poznamo in premislimo tudi mi.

Kar se je zadnje čase v Ljubljani godilo, je vse prej nego pravno — to so nemarnosti prve vrste in bi se moral zanje vsak narod sramovati. Pa to ni le propalost posameznih oseb — to je sistem — prišlo je v navado in nikjer nimamo zagotovila, da bo to: vsi za nas tako ponižajoči dogodki v Ljubljani uplivalo nemarno na narod. Kajti kako more kdo zahtevati „pravne sile“, narodnega prepričanja in lepih lastnosti od priprostega človeka, ako sredni narodni ljudje v središču ne poznajo nobene več narodnosti, nobene morale in dostojnosti.

Mi na meji bolj čutimo to sramoto nego vi v sredini. Zadnjič sem govoril o tem z nekimi Nemcem in mi je rekel: »To mora biti čudna pakaža tam na Kranjskem. Od onih septemberskih dogodkov, so imeli vendar Nemci škodo, saj je šlo takrat vse proti njim; čudno da niso Nemci prizadeti ljudi naznanili ampak Slovenci. V tem se vidi pomanjkanje kulture — naši ljudje so duševno vseeno višji. Mislim, da mi bi nikoli drug drugega ne denuncirali.« — Gospod urednik, verjemite, da mi je bilo težko po teh besedah z njim govoriti. Čutil sem se ponižanega in zelo se mi je da je ponižan cel narod. Vsi lahko pljujejo na nas — kakor da smo narod brez časti.

In zdaj pomislite zgornje besede!

»Kadarkoli smo podlegli, je bilo temu krivo pomanjkanje duševne delavnosti pravne samozavesti in odločnosti.« Da, vidite, danes je pri nas vse samo politika, manjka pa duševne

delavnosti, izobrazbe, prosvete, manjka pravne samozavesti... O odločnosti rajše ne govorim.

In čitajte dalje: »Ako ne povzdignemo svojega duha in duha našega naroda k višji in plemenitejši delavnosti... si ne bomo priborili častnega mesta v vrsti narodov, ampak bomo zgubili tudi svojo rojstno zemljo...«

Zdi se mi odveč, da bi še kaj pridedal k tem besedam, ker le z njimi vse povedano. Prepričan sem, da je v njih čista resnica in treba bi bilo, da bi jih Slovenci noč in dan ponavljali. Verujem, da se bo to tudi res zgodilo, ako se ne izpreobrnemo. Namesto škandaloznih procesov v Ljubljani, naj bi se rajše delalo za našo rešitev — podobne procese pa pustimo svojim narodnim nasprotnikom, da v njih ubijajo svoje moči. Mi jih menda nimamo toliko — namreč moči — da bi jih morali ubijati v ječah in v zaporih.

Tako nas ono središče, ki bi moralo biti za nas osrednji ogenj in bi nas krepilo in navduševalo v težkem boju — slabi in jemlje pogum. Pomislite: zakaj naj se pod težkimi pogoji delavec ali ubog seljak na meji bori za svoj materni jezik, ko ga to stane mnogo žrtev — ako slovenski dnevnik v Ljubljani zapiše — da je to neumnost.

Ako je to neumnost onim, ki jedo v središču iz narodne skleda — zakaj bi stvar bila resna za nas, ko nimamo nič od tega, da ostanemo Slovenci. Ali ni to najnižji narodni cinizem, ki si ga ne upajo uveljaviti niti nihilisti velikih narodov, nikar mi, ki smo vsak dan v smrtni nevarnosti in nas more rešiti le ono geslo, ki ga je menda izrekel neki češki pesnik: Ako bo vsak iz nas kremen — bo cel narod kakor skalna stena.

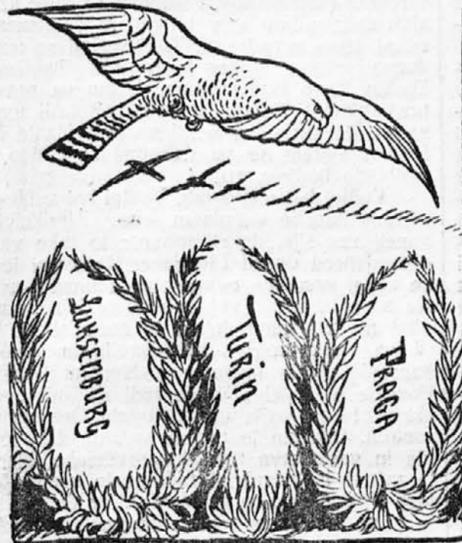
Danes ob 5. uri popoldne na tivolskem travniku

nogometna tekma Ljubljana-Kranj.

Dramatično društvo.

Zadnja leta je imelo »Dramatično društvo« težko delo. Negotovost, finančne krize, boj za obstanek — to so bila vprašanja, ki jih je bilo treba razrešiti. Marljivosti in vztrajnosti predsednika polk. Milavca se je zahvaliti, da je »Dramatično društvo« po možnosti pod težkimi pogoji izpolnilo svojo dolžnost in da je rešilo slovensko gledališče popolnega propada. Predvčerajšnjem se je na občnem zboru sedanje stanje našega gledališkega vprašanja natančno pojasnilo.

Gosp. obč. svetnik prof. Reisner je podal izkaz stroškov in dohodkov v pretekli sezoni. V mestni upravi opravljana gledališka blagajna kaže 123.506 K 65 vin. dohodkov in 129.127 K 90 vin. izdatkov — torej 9675 K 4 vin. izgube. Torej ni izguba tako velika, kakor se kriči in je v razmeri z drugimi gledališči celo majhna. Mesto Ljubljana je dalo »Dramatičnemu društvu« 26.000 K stalne podpore in 4500 K izredne podpore. — Lože so nesle 8989 K, abonirani sedeži 7373 K 43 vin. — Predstave so dale skupno: 66.910 K 68 vin. — Izdatki so bili sledeči: Gaže 72.922 K, režija

So dvignili se sokoli v višave — premerili so vse sveta daljave, iz Turina, Luksemburga in iz slate Prage so nam prinesli vence slavne zmage.

Iz svojih dupelj čak je ven pokukal mrtvaško pesem narodu sačukal, Brezje, Vrhnika in Šmarna Gora povsod je bila žalost in pokora.

17.329 kron 84 vin., godba 17.025 K 72 vin. V bodoči sezoni bi znašal deficit okroglo 4000 do 5000 kron. — Po tem takem se da slovensko gledališče v Ljubljani s pridnim delom in sodelovanjem vseh krogov ne le rešiti — ampak tudi povzdigniti — kolikor je v naših domačih razmerah in v splošnem duhu časa mogoče.

Na občnem zboru se je pred. Milavec zahvalil vsem dosedanjim marljivim odbornikom, podpreds. Kodru, upravniku blagajne g. Šaplji in posebno delavnemu večletnemu ravnatelju g. Govekarju, ki je vodil slovensko gledališče v težkih letih razvoja in je storil vse mogoče, da bi privabil v gledališče vse sloje ter ga obvaroval težkih finančnih kriz. Enako se je g. pred. zahvalil pisatelju Kristanu, ki je v zadnjem času vzel v roke intendantne posle. — Prof. Reisner se je na to zahvalil odstopajočemu pred. polk. Milavcu, za njegovo vestno in marljivo delavnost, kar so pričujoči sprejeli s plaskanjem na znanje.

Izvelil se je nov odbor: predsednik prof. Reisner, podpredsednik vodja M. Hubad, tajnik dr. Ciril Pavlin, blagajnik polk. Milavec, člani odbora so: prof. Kobal, prof. Berce, pisatelj Kristan, župan dr. Ivan Tavčar in pesnik Oton Zupancič. Zastopniki »Dramatičnega društva« so: vodja M. Hubad, prof. Kobal in Oton Zupancič, zastopnik mesta pa profesor Reisner. — Zastopnik deželnega odbora se ni znan. — Po občnem zboru je prof. Kobal povabil vse člane na marljivo delo za slovensko gledališče in je pojasnil tudi besede deželnega glavarja dr. Susteršiča, ki je izjavil, da bo dežela podpirala sploh slov. gledališče in da tudi glede cenzure ni smatrati stališče »Slov. ljudske stranke« kot šikaniranje. — V tem oziru je želeli, da se tudi napredna javnost pomiri in da delujemo z vsemi silami za naše »Dramatično društvo« ter ga podpiramo v njegovem delu za slovensko gledališče

POLITIŠKA KRONIKA.

Odklonjeni vojaški kredit tvorijo še večni predmet splošnega razmotrivanja. Ko je ministrski svet odklonil milijonske zahteve za vojaške namene, pojavila se je takoj gotovo iz poučenih krogov vest, da ta odklonitev ne pomenja mnogo, da radi te odklonitve vojaških zahtev ni cmajano stališče vojnega ministra, poleg tega pa se je naglašalo, da si bo skupna vlada že znala najti pota, da pride vendarle do zahtevanega kredita. In ta vest je skrajno verjetna, vsakomur, kdor količkar pozna stališče vlade napram parlamentarnim korporacijam, Afera s kreditom za nove bojne ladje, kjer je vlada postopala popolnoma neustavno, ko je naiela kredit za zgradbo ladij, a šele potem delegaciji pregledala iste v odbritev. Take sumnje se pojavljajo tudi sedaj, že se govori, da bo vlada vkljub odklonitvi vojaških zahtev, si postavila v proračun za leto 1914, ter na ta način postavila delegacijo zopet pred gotovo dejstvo! Kr se tiče dridnautskega kredita, je obstajal takrat tajen sklep skupne vlade, po katerem se je malinacija z nedovoljenim kreditom dala še tako ali tako opravičiti, a sedaj po odklonjenih kreditih, bi bilo pač precej predrzno, ako bi si dovolila vlada tak poskus. Na Ogrskem se že zdaj pazno razmotriva enake nakane vlade. Glasilo vladne stranke »Magyar Nemzet« izrečno povdarja, da letos ni nikakega tajnega zaključka glede odklonjenih kreditov, da se torej ogrski vladi ne bo treba ozirati na iste, ako vlada izvrši nedovoljeni sklep; koalicijsko ministrstvo je bilo v onem slučaju vezano, a sedanje ima popolnoma proste roke ter bo lahko zavzelo napram naknam skupne vlade najodločnejše stališče. To pisanje ogrskih vladnih listov je jako značilno, ker je iz njih jasno razvidno, kak ugled ima v očeh merodajnih krogov parlamentarni in ustavni princip, da se poskusijo vsa sredstva v dosego

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgode Napoleonskega huzarja

(Dalje.)

Naša pot navzgor je trajala po moji cenitvi kako uro, toda spričo bolečine v mojih ranah in strahu, da je pri dogodkih moja zunanost trpela škodo, jo lahko imenujem eno izmed najstrašnejših popotovanj svojega življenja. Bil sem sicer dober hribolazec; a nihče ne bi verjel, kaj zmore človek šele, ko čuti na desni in levi razbojnika in na em koncu svojih brkov bleščeče buvalo.

Zdaj smo dospeli na kraj, kjer se je vila steza na eni strani čez slame hriba, na drugi pa je vodila skozi gosto šumo v dolino, ki je bila proti jugu odprta. Brčkonje so bili vsi ti zlodeji v mirnih časih tihotapci, a ta steza je bila e en izmed skritih potov, ki so vodili čez portugiško mejo. Pogostoma sem opazil sledove mežgov, in ko smo prišli na kraj, kjer so bila tla zmešana, sem zagledal s strmenjem vtiske velikega konjskega kopita. Vzrok tega mi ni ostal dolgo skrit, kajti na nedaljni jasi sem zagledal žival privezano na podrto drevo. Komaj je padel moj pogled nanjo, že sem spoznal po nerodnih oblikah in beli srednji nogi tistega vranca, ki sem si ga želel davi tako goreče.

Toda kaj se je bilo zgodilo s komisarjem Vidalom? Ali je bil nemara v enako nevarnem položaju kakor jaz sam? Te misli pa nisem utegnil zasledovati, kajti naš izprevod se je ustavil, in eden izmed mož je zagnal čuden krik, ki mu je takoj odgovorilo enako znamenje izza grmovja onostran jase, nad katerim je štrlela ne-

kakšna skala. Istočasno je planilo proti nam deset do dvajset razbojnikov; pozdravili so moje spremljevalce in obkolili nato ob glasnem pomilovanju mojega tovariša s šilom. Nazadnje so izkazali tudi meni čast svoje pozornosti; vihrtli so nože in rjuli vame, da me je kar zona oblivala. Da, menil sem že, da je prišla moja zadnja ura, in sklenil sem jim stopiti naproti kot mož, ki hoče varovati svoje dobro ime; takrat pa je dal eden izmed morilcev povelje, nakar so me vlekli brez prevelike nežnosti h grmovju, izza katerega je bila prišla ta nova četa. Tesna zetiza se je vila skoz in se končavala v globoki votlini pod skalo. Zunaj je pravkar zahajalo solnce, in v votlini bi bila že popolna tema, da ni bilo pritrjenih na steni dvoje piamenic, ki sta razširjali svojo plapolajočo svetlobo. V njihju luči sem videl sedeti za surovo stesano mizo čudnega človeka, in spoštljivo vedenje ostalih mi je povedalo takoj, da nimam pred sabo nikogar drugega kakor slovitega roparskega glavarja Cuculla.

Za mano so prinesli v jamo moža, ki sem ga bil ranil, in ga posadili na stol. Noge so mu visele velo k tlom, toda iz mačjih oči mu je še vedno sršelo sovraštvo do mene. Po njegovem razgovoru s poglavarjem sem spoznal, da je tudi on član čete in da je njegova naloga, prežati na kaline, kakršen sem bil jaz, in jih loviti s svojim gladkim jezikom in svojo posvečeno obleko. Ko sem pomislil, koliko plemenitih mož je moral ta podli hinavec že zvahiti v pogubo, sem sam pri sebi kar vriskal veselja, da sem napravil konec njegovim lopovščinam, dasi sem se bal, da bom moral plačati to dejanje s svojim življenjem, ki je bilo tako nepogrešljivo cesarju in armadi.

Dočim je ranjenec poročal o svojih doživljajih, opiraje se na dva tovariša, me je posta-

vilo nekaj falotov k mizi, za katero je sedel poglavar, tako da sem imel najboljšo priliko, ogledati si ga bliže. Priznati moram, da je ta mož prav malo odgovarjal mojim predstavam o roparjih, in da sem se zelo čudil, kako so mu mogli dati na Španjolskem, v domovini krutosti, njegov priimek. Njegov rejeni, dobrodušni obraz s svojo svežo barvo in zalisci je bil prej podoben imovitemu branjevcu iz St. Antoina kakor strašnemu banditu. Vrhutega ni nosil niti kričечеge pasu niti svetlega orožja, ki je bilo značilno za ostale roparje, marveč preprosto, temno sukno kakor častivreden rodbinski oče; nič razen rjavih gamaš ni razodevalo v njegovi zunanosti okrutnega hribovca. Vsa okolica se je ujemala z osebo tega moža; na mizi je ležala poleg tobačnice velika rjava knjiga, podobna glavni knjigi kakega trgovca, in mnogo drugih knjig je bilo razpostavljenih na deski med dvema smodnikovima sodoma. Vsa tla pa so bila polna papirjev, pokritih večinoma z naglo načekanimi verzji. On sam je slonel malomarno vznak na svojem stolu ter poslušal besede pohabljenčeve, ki so ga odnesli, ko je končal poročilo. Jaz pa sem moral ostati tu s svojimi tremi stražniki, da slišim svojo usodo. Poglavar je vzel pero, potipal se z njim po čelu in se ozrl zamišljeno v strop votline. Čez nekaj časa se obrne k meni in izpregovori v najčistejši francosščini:

»Vi bržkone tudi ne veste rime na besedo ‚covilha?«

Odgovoril sem, da je moje znanje španjolskega jezika žalibog premajhno.

»Bogat jezik je,« pravi on, »a vendar manj pripraven za verze kakor nemški ali francoski; to je vzrok, da so ravno naša najboljša dela spisana v nerimanih jambih. Toda bojim se, da take reči presejajo obzorje huzarja.«

Preden sem mogel odgovoriti, se je sklonil zopet nad svoj napol dovršeni verz; takoj nato pa je vrgel pero z veseljem vzklikom proč in deklamiral par vrstic, ki so izvabile lopovom, ki so me držali, glasno pohvalo. Takrat je zardel njegov široki obraz kakor lice mlade gospodične, ki si ji napravil poklon; obrnil se je k meni:

»Kakor se zdi, imamo kritike na svoji strani. Vedeti morate, mladi gospod, da si krajšamo dolge večere prav prijetno s tem, da prepevamo svoje lastne balade; in kakor vidite, se mi nikakor ni treba sramovati otrok svoje muze. Da, prav močno upam celo, da jih vidim nekega dne natisnjene, in to z označbo ‚Madrid‘ na zaglavju. Pa, da ne pozabiva najinega opravila: vaše ime?«

- »Etienne Gérard.«
- »Stan?«
- »Polkovnik.«
- »Oddelek?«
- »Tretji huzarji, conflanski.«
- »Želo mladi ste za polkovnika.«
- »Sreča je bila mila moji karieri.«
- »Tem slabše!« je menil on, in smehljal mu je skrivil široka usta.

Na to mu nisem odgovoril, le kazal sem mu z vsem svojim držanjem, da se tudi najhujšega ne bojim.

On se je sklonil nad veliko rjavo knjigo in začel listati po njej.

»Oh!« je vzkliknil zdajci, »zdi se mi, da smo že imeli nekoga iz vašega polka; tako se mi vsaj zdi po zapiskih, ki smo si jih napravili. Ali ni bil pri vas častnik Soubiron, lep mlad mož s plavimi lasmi?«

»Tako je.«
»Pokopali smo ga tukaj dne 24. junija, kakor vidim.«

clila, da se pa ne ozira nikoli na moralno kvalliteto ted sredstev.

O češko-nemških spravnihi pogajanjih, ki se vlečejo že skoro dve leti sem, so se nedavno razširjale jako ugodne vesti, po katerih naj bi bil konečni zaključek le še vprašanje nekaterih dni. Toda komaj se je začelo s tem konečnim delom že so se pojavile težkoče, ki kažejo, kako nevarno delo je to! V seji spravne komisije se obravnava sedaj vprašanje o jezikovni uporabi pri knežjih deželnih oblastih, a ne more se doseči nikako soglasje, ker pa čaka komisijo še tudi po slučajni ugodni rešitvi tega vprašanja še nadaljine, precej obširno delo, se je moralo že nehati računati s možnostjo, da bi se sestala še tekom tega meseca češki deželni zbor, ker se bo moralo skoro gotovo pogajanje preložiti na jesenski čas. Tako se zopet začenja vsa stvar isto znova, kakor že tolikrat, a vselej z najmanjšo nado na kakoršen koli uspeh.

V italijansko-turški vojni je nastopila sešad sumljiva pavza, začetkom se je tolmočilo za presledek tako, da se pripravljata obe državi na odločen korak in udarec; toda kmalu se je zopet trdilo, da pomenja ta presledek začetek novih direktnih mirovnihi pogajani med Italijo in Turčijo brez vsakega posredovanja veselil: tako se je trdilo, da je demisija turškega vojneha ministra, ki je stal na stališču, da se moraj zhojevati boj do konca, prvi začetek mirovnihi pogajani. Toda tudi ta vest se demantira potom dunajskih diplomatskih krogov, kjer se trdi, da ne more biti govora o kakih direktnih pogajanjih med obema državama. Govori se pa, da je nastal ta čudni presledek vsled stališča Italije, ki hoče počakati, da se razvije sedanji položaj v Turčiji, kakor tudi v sosednjih balkanskih državah, da bo mogla potem Italija s toliko večjo gotovostjo na končni uspeh zadati zadnji udarec obstanku otomanskega cesarstva v Evropi.

DNEVNI PREGLED.

Moralna klerikalna mladina. Kadarkoli prigne škofovo glasilo pridigati o nemoralni vzgoji napredne mladine, se pripeti baš takrat slučaj kakor nalašč, ki udari »Slovenca« z loparjem po umazanih čeljustih. In tako se je zgodilo tudi sedaj. Slučaj, ki se je pripetil pri otrocih, kojih matere so prononsirane pobožnice, je tem žalostnejši, ker je tak, da bi se morale zanj pobrigati tudi gotove oblasti. V neki hiši v Ljubljani stanujejo razven pobesnele klerikalne hišnice še druge pobožne matere, ki nimajo drugega dela, kakor da kradejo drugim čast. Čisto razumljivo je torej, da nimajo potem časa nadzorovati svoje otroke in zato tudi ne vedo, kaj se godi po skrivnih kotih hišnega dvorišča. Tako se je zgodilo, da so se pred nekaj dnevi zbrali do 8 let stari otroci k jako čudni, a značilni igri. V prazen zaboi se je vlegla mlada deklica, katero so poprej sklekli do kože. Druga deklica je igrala babico, neki mlad fant pa vlogo zdravnika. Igrali so, žuhte in strmite, žalogro poroda! Dekletce je v enomer naročalo fantu zdravniku in deklici babici, naj opravita vse potrebne zdravniške korake. Koliko časa je ta famozna klerikalna igra trpela, fant zdravnik ni povedal svoji materi. Le to ji je razodel, da mu je ta igra zelo ugajala. — V isti hiši pa se je dogodil še drug slučaj, ki še bolj označuje vzgojo klerikalne mladine. Ko je nekega večera prišla poštna napredna gospodična z veselice domov, jo je neki klerikalec, ki stanuje v isti hiši, hotel kar na hodniku posiliti. Ko bi ne prišla mati svoji hčerki na njene klice na pomoč, bi se to gotovo tudi zgodilo. Naj zadoštujeta ta dva slučaja. Prvi je značilen za tiste klerikalne elemente, ki s svojim strupenim jezikom pri vsaki priliki sikajo po napredni mladini, drugi slučaj pa priča o slabih zgledih mladih gospodov v klerikalnih zavodih in po klerikalnih službah. »Slovenec« naj torej kar molči o pokvarjeni napredni mladini. Najbolje stori, če da pametno in umestno navodilo svojim nemoralnim privržencem, potem naj pride šele s svojimi nauki nad našo čvrsto in res moralno mlad o!

Delo — ne samo besede. Izvrševalni odbor klerikalne stranke je pod predsedstvom dr. Susteršiča v petek na svoji seji sklenil kakor poroča »Slovenec« tudi sledeče: Izvrševalni odbor S. L. S. smatra slejkoprej hrvaške vprašanje kot najvažnejše politično vprašanje na slovanskem jugu monarhije in izreka, da so v tem vprašanju zadeti najvitalnejši politični interesi vesoljnega slovanskega naroda. S. L. S. se hoče slejkoprej odločno boriti za hrvaško državno pravo in po potrebi tudi primerno poostri svojo taktiko. Krasne besede, samo če bi jim vendar enkrat že sledila tudi dejanja, katerih pa seveda Hrvatji nikdar ne bodo izvedli. Nešteto krat je Susteršičev klub že povdarjal v svojih komunikacijah, da potolaži razočarane Hrvate, a ni dosejal ganil niti mazinca. Državni zbor je zaključen, snide se najbrže šele pozno v jesen in do takrat bo mogoče tudi že odpravljen kraljevski komisariat na Hrvaškem, seveda brez dr. Susteršičeve pomoči. Klerikalci so imeli dovolj priložnosti pokazati svojo ljubav do hrvaškega naroda za časa zasedanja parlamenta, sedaj, ko ni državnega zbora je vsak komunike smešen. Če se bodo hrvaški pravaši zadovoljili s to kopico besed, potem jih res pomilujemo.

O politični dostojnosti pridiga nekaj Štefe v sobotnem »Slovencu«. Mož bi se silno rad opral velike blamaže, katero je doživel v zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta s svojim pobalinskim postopanjem in je zato v svoj zagovor spisal dolgo klobaso, ki le še bolj potrjuje njegovo surovost in njegov umazan jezik. Štefetu pristojna razpravljanje o politični dostojnosti tako, kot tatu razpravljanje o poštenosti. Mož je silno jezen, da so ga napredni občinski svetniki sklenili osebno bojkotirati, kar je že zdavnaj zaslužil. Kako se je ta vzor dostojnega človeka znašel v ljubljanskem ob-

činskem svetu, res ne vemo, najmanj pa on sam. Toda mož se bo že moral polagama sprijazniti z mislijo, da občinski svet ni kaka beznica, kjer bi odkladal svojo gnojnico, ampak zbornica, kjer je treba resnega in treznega dela. Sicer pa upamo, da se bo Štefe že počasi zlikal. Tako pač ne bo šlo naprej.

Cemu imamo duhovnike? Neki železniški delavec iz Nadgorje pri Ljubljani je nesel v petek na Črnuče svoje novorojeno dete h krstu. Mesto, da bi župnik opravil svojo cerkveno dolžnost, je delavca, ki je naprednjak, čisto enostavno napodil in izjavil, da nikakor neče krstiti otroka. Delavec se je udal v to usodo in odšel z otrokom k župniku na Ježici. Toda tudi ta se je odločno branil krstiti otroka, ker se je bal črnuškega župnika. Delavec je moral konečno proti večeru z nekrščenim otrokom oditi domov. Postopanje večine kranjskih duhovnikov je v tem oziru dandanes že nekaj čisto navadnega. Taki slučaji se množijo danzadnevom, odkar je prevzel ljubljansko škofijo Tone Bonaventura. Cemu pa pravzaprav plačuje država duhovnike? Ali morda za to, da skrbje za politično prepričanje župljanov. Potem se pa nekateri še čudijo, da zgubljajo ljudje vero!

Volilni boj v Mostah. Volilni boj v Mostah pri Ljubljani je v polnem tiru. Klerikalci so napeli vse sile, da si prisvoje to tako važno občino pred durmi Ljubljane. **Celih pet let je že sedaj preteklo,** odkar občina nima župana. Ko so pri zadnjih volitvah zmagali z združenimi močmi naprednjaki in socialisti, je deželna vlada volitve razveljavila in poverila županska posla bivšemu podžupanu Oražmu. Pozneje je deželna vlada tudi prejšnji občinski svet razpustila in imenovala Oražma gerentom. Oražem je tekom svojega županovanja in gerentstva zatiral naprednjake, kjer je le mogel in zlorabljal tudi svojo uradno oblast. Ni čuda, da so ga Moščani že do grla siti in se ga hočejo na vsak način znebiti. Oražem dobro ve, da mu bije zadnja ura in je zato v svojem obupu poklical na pomoč dež. glavarja dr. Susteršiča in proslulega novepečenega »kmečkega« poslanca Dermastjo, ki sta sklicala za danes v Oražmovi gostilni volilni shod samo za pristaše S. L. S. Dr. Susteršič in učitelj Dermastja ne bosta rešila Oražma propada, to naj si dobro zapomnita. Najbolje storita, če podelita Oražmu zadnjo popotnico in ga pripravita na popolni polom, ki je neizogiben. Ker ima gerent Oražem silno kosmato kožo in se niti zmenil ni za očitjana naprednih listov, da je zlorabil uradno oblast, mu danes povemo, da se tozadevna ovađba že nahaja v rokah državnega pravdnštva in da se bo moral Oražem zagovarjati pred sodiščem. Geslo vseh naprednjakov pa bodi: **Danes ob 10. uri dopoldne vsi na napredni shod »Pod lipo«, popoldne ob 4. uri pa v Šmartno k Tinetu Dolničarju.**

Naše srednje šole na Kranjskem. V Ljubljani je bilo na I. viš. drž. gimnaziji koncem šolskega leta 1911—12 skupaj 654 javnih in 23 privatnih dijakov; med temi Slovencev 647 javnih in 23 privatnih dijakov; na II. viš. drž. gimnaziji 397 javnih dijakov, med temi 385 Slovencev, 5 Hrvatov in 6 Cehov; na višji nemški gimnaziji je bilo 174 dijakov (med njimi 25 urivatih). Na viš. drž. gimnaziji v Novem mestu je bilo 272 javnih in 7 privatnih drž. realki v Idriji je bilo 147 javnih in 12 privatnih dijakov (med njimi 169 + 11 Slovencev, 4 + 1 Nemeč ter 1 Čeh). Na knezoškofjski privatni gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano 290 javnih dijakov, med njimi vsi Slovenci in en Hrvat. Izvestja v slovanskem jeziku so izdala ravnateljstva II. drž. višje gimnazije v Ljubljani, drž. viš. realki v Idriji ter privatne gimnazije v St. Vidu; vsa druga nemška. Cemu ima n. pr. ljubljanska I. višja gimnazija pri 674 + 23 slovanskih dijakih nemško izvestje, je nerazumljivo! Le 7 tujcev ima večjo pravico kot 670 Slovencev? — O drugih srednjih šolah poročamo, ko dobimo njih izvestja.

Nezadovoljstvo med poštnimi uradniki. Poroča se, da vlada med poštnim uradništvom skrajno nezadovoljstvo radi negotove usode uradniške službene pragmatike. Poštno uradništvo hoče odgovoriti na to čudno stališče vlade v tem vprašanju s splošno pasivno rezistenco po vseh poštnih uradih. Predpriprave za ta demonstrativni korak poštnega uradništva so v polnem teku in sicer se namerava začeti z rezistenco ob sestanku državnega zbora k jesenskemu zasedanju. Vse organizacije poštnega uradništva so že dobile natančna navodila ter pripravljajo akcijo v najobširnejšem obsegu.

Nogometna tekma. Ker je celovško moštvo zadržano, se vrši danes ob 5. uri popoldne na tivolskem travniku nogometna tekma med ljubljanskim kombiniranim in kranjskim moštvom.

Danes popoldne na Vič k Traumu, kjer ima ondotna Ciril-Methodova podružnica veliko vrtno veselico z bogatim vzporedom.

Prepovedana maša ali žeganje v Tomačevem. V prijazni vasi Tomačevo pri Ljubljani bodo danes praznovali žeganje in sicer brez maše. Tako je namreč odredil šentpeterski župnik Petrič, ker mu občani niso mogli obljubiti, da se ne bo plesalo. Žeganje se bo seveda vsled tega vseeno vršilo, zabava bo še boljša kakor druga leta. Značilno je, da hočejo dandanes kaplani in župniki na deželi zatreti vse plesne, ker so baje pregrešni. Seveda jih pri tem »nabožnem« delu čisto nič ne ženira, da imajo ljubljanski klerikalci v »Unionu« svojo plesno šolo in prirejuje v predstupe plesne veselice, katerih se tudi duhovščina zelo pridno udeležuje. Kar stari ljudje pomnijo, je bila v Tomačevem na dan žeganja vedno maša, letos je naenkrat ne bo. Seveda: Kmet, ti garaj in nam polni bisago, veselji se pa le tedaj, ko imaš prazen želodec, pa boš imel na drugem svetu zasluženje!

Osebna vest. V pisarno notarja Jakoba Kogaja v Postojni je vstopil početkom tega meseca g. Anton Kraigher kot notarski kandidat G. Kraigher je domačin in je dosedaj slu-

žboval v St. Lenartu v Slov. Goricah na Stajerskem. Dobro došel!

Slovenski denar za nemška napadalna društva. Iz Rogatca poročajo: Naša okrajna hranilnica, ki si je nabrala tekom le lep kup slovanskih tisočakov, je od čistega dobička lanskega leta podarila nemškemu Schulvereinu 120 K, nemškemu otroškemu vrču v Rogatcu 100 K, Südmarki 150 K, za nemške dijake 100 K, za nemške turnarje v Slov. Bistrici 10 K in nemškemu Volkstratu 30 K. Naravnost zasmevanje slovanskega ljudstva!

Velika nevarnost za delavce na polju. Pod Trško goro, Gorjanci in sploh na vseh poljih ležečih blizo skalovinj in gozdov se ta čas opaža nenavadno veliko strupenih kač; poseben modrasov. Ta gozalen se v tem času izseljuje iz svojih ležišč v hladnejše kraje na polje, ondi lež najraje pod poležavo pšemico ali že pod požetimi snopi, oziroma tudi pod krompirjem in fižolom. V nekaterih krajih n. pr. v Karteljevem pod Hmelnikom so te dni na neki njivi dobili 6 modrasov skritih pod žitom. Torej delavci na polju bodite previdni!

Stanje hmelja na Spod. Stajerskem. Poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva v Zalcu z dne 11. t. m. pravi: Rastlina je zdrava in se, ker je vreme jako ugodno, lepo razvija. Srednjeznogodnji hmelj je že dobro v cvetu, poni že pogonja cvetne popke. Mali del hmeljskega okoliša je nedavno zadela toča (Polzela).

Iz Ptuj se poroča: Vsled popravil na dravskem mostu je mestni urad odredil, da mora biti most od 15. t. m. naprej vsak dan od 1. ure do 7. zvečer za promet zaprt.

Drobiz iz Štajerske, Ponesreč! je telegrafski delavec Al. Oman iz Maribora, ko je imel opravka z brzoglavimi žicami v Gaberju pri Celju. Splezal je na neko drevo, da bi odrezal vaje, ki so se dotikale žic, pri tem pa je padel na tlakano cesto, si zlomil levo nogo in se težko poškodoval na glavi in rokah. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. — **Zopet nesreča vsled avtomobila.** Ko se je 7. t. m. peljal posestnik Janez Plauštajner iz St. Jurja ob juž. ž. skozi Savodno, mu je pridrdral nasproti avtomobil, ki kljub kmetovim znamenjem ni hotel bolj počasi voziti. Kmetu se je konj splašil, Plauštajnerja je vrglo na cestno kamenje in ga težko poškodovalo, konj pa je s prevrnjenim vozom dirjal naprej. — **Strašen čin blazni ega.** V Ivnci je 23letni posestniški sin Franc Brenner 9. t. m. nenadoma zblaznel. Domači so to opazili in so ga držali v hiši zaprtega. Vendar je porabil fant ugoden trenutek, izmaknil dolg oster nož in zbežal na cesto. Naletel je na sodniškega slugo Deutschmanna, ki je, nič hudega sluteč, obstal, ko mu je priletel Brenner nasproti. Ta pa mu je zasedil s strašno silo nož v prsi blizu srca. Deutschmanna najbrže ne bodo mogli rešiti. Brenner je nato bežal dalje in srečal posestnico Hubmann. Tudi njej je hotel zasediti nož v prsa, a se mu je to le deloma posrečilo, ker je ona odbila najhujši udarec z roko. Vendar pa je roka tako hudo ranjena, da je ohromela, zatem je Brenner izginil in se pojavil šele čez par ur. Naletel je na polju na svojo gluhome sestrično Ivano Nikl, ki ga pri delu upognjena ni zapazila. Zasadil ji je nož parkrat v hrbet in ko se je okrenila, še v prsi. Zadal ji je 18 ran, na katerih je reva umrla. Čez delj časa se je prebivalec posrečilo Brennerja ujeti in ga poslati v Gradec. — **Iz Ptuj se je poslovil te dni g. Fr. Pollak,** farmacevt v lekarni g. Melitorja. Služboval je tu nad 20 let. Kot rojen Čeh je bil Slovenec vedno naklonjen. Bil je tudi več let predsednik ptujske Čitalnice. — **Vranci prišed se širi v breziškem okraju in dela živinorejcem veliko škodo.** Merodajni krogi bi naj ljudstvo počutili, da lahko dobi za živino, ki pogine na tej bolezn, od države podpore. Poučevati pa je tudi treba živinorejce, kako naj postopajo, da se bolezni omeji. — **Veliki nalivi** so napravili ogromno škodo v laškem okraju na poljih, travnikih, občinskih cestah itd.

Velika nesreča na lovu. Lastnik prvega notranjskega pogrebneha zavoda v Postojni g. Ivan Inocente odšel je 12. t. m. zgodaj na lov. Seboj je vzel svojo že staro puško. Pri streljanju z brezdinnim smodnikom se mu je pri prvem strelu puška v roki razletela in mu raztrgala desno roko. Prepeljali so ga v okrožno bolnico, kjer se mu je morala, ker je zastrupljenje že napredovalo, odrezati desna roka v zapustju. Z ubogo žrtvijo sočustvuje vsa Postojna.

Za »Podporno društvo za slovanske visokošolce v Pragi« je nabral g. dr. Lončar, prof. v Idriji z nabiralno polo 17 kron. Prispevali so sledeči dobrotniki: 5 K: J. Nardin, c. kr. prof.; po 2 K: dr. D. Lončar, J. Antloga, sodni predstojnik, R. Petočnik, c. kr. sodnik, E. Gangl, dež. poslanec in J. Novak, mestni fizik; po 1 K: dr. N. Omersa in dr. M. Potočnik, c. kr. prof. Neimenovana udeleženca Praških slavnosti iz Ljubljane: 200 kron, prof. dr. Jakob Žmave iz Ljubljane: 5 kron, dr. Štefan Kraut iz Novega Mesta 2 kroni, gospa Ana dr. Romihova iz Krškega je nabrala: 50 kron, Vsem naša najprišrečnejša zahvala!

Mati in otrok zgorela. V Podmoklaneh je 7. t. m. nastal požar v hiši posestnika Marka. Ogenj je tako hitro objel hišo, da sta Markova žena, ki je bila noseča, in poldrugetletni sinček zgorela.

Požar na Mokrem Polju. Na Mokrem Polju (okol. St. Jernej) je požar uničil dvema gospodarjema skoro vsa poslopja, pri nemu so zgoreli tudi prašiči. Ogenj je bil baje zaneten **Nemški izzič.** Nemški časopisi se ogorčajo zaradi učitelja Zwengera na vojniški nemški šoli, ki ga je celjski okrajni šolski svet discipliniral in ga čedstvil od službe, ker je izzival slovansko prebivalstvo s tem, da je nosil plavice, in ker je okrajnemu šolskemu svetu, ki ga je pozval na odgovor, surovo odgovoril: Radovedni smo, kaj bi naredil kak nemškutarski ali nemški okrajni šolski svet s slovanskim učiteljem, ki bi tako postopal.

Nasilstva kraljevskega komisarja Cuvaja. Za časa imenovanja bana Cuvaja kraljevskim komisarijem za Hrvaško in Slavonijo, je izšel v Zagrebu letak, v katerem je bilo naznanjeno, da mora organ hrvaške kmečke stranke »Dom« radi šikaniranja od strani Cuvaja prenehati izhajati. Kot avtor tega letaka je bil osumljen dr. Ante Radič, brat Stipe Radiča. Sodišče ga je, ne da bi mu moglo to dokazati, menič tebič obsodilo na 14 dni zopora. V petek so dr. Radiča v Zagrebu že aretirali in odvedli v zapor, da prestane 14dnevno kazen. — V Varaždinu se je vršil v petek proces, ki silno diši po bivših procesih zoper dr. Hinkovčiča, dr. Lorkoviča in Stipe Radiča. Cuvaj si je kot ban in kraljevski komisar pač nadel nalogo, da moralno in gmotno uniči vse osebe, ki so mu neljube in »nevarne« hrvaškemu in srbskemu narodu. Na zatožni klopi je bil namreč **bivši varaždinski župan in bivši koalicijski poslanec dr. Pero Magdič,** znan dobro tudi nam Slovincem. Obdolžen je bil zlorabe uradne oblasti, lahke telesne poškodbe in hudodelstva obrekovanja. Med obravnavo je dal sodni dvor odstraniti iz dvorane vse odvetnike-slušatelje, da je ne bi juristi videli ta novi monstrum - proces. Dr. Magdiča je zagovarjal srbski odvetnik dr. Dušan Popović. Dan obsodbe bo javljen strankam pisмено. Po vsel Hrvaški pričakujejo razsodbo z veliko nestrpnostjo. Toda že danes je gotovo, da postane vsled korumpiranosti kraljevskih hrvaških sodnikov žrtve Cuvaja tudi dr. Magdič.

Klub samomorilcev. V Varšavi je bil začetkom letošnjega leta ustanovljen klub samomorilcev. Dosedaj je izvršilo že 25 članov tega kluba samomor. Večina se je obesila. Če bo šlo tako naprej, klub kmalu ne bo imel nobenega člana.

Dvoboj. V Pystianu na Ogrskem se je vršil v sredo med kapelnikom tamošnje zdraviliške kapele in profesorjem Neyjerjem radi nekega prepira dvoboj s sabljami, pri katerem je bil Neyer na čelu precej nevarno ranjen.

Strašna vročina v Severni Ameriki. V Newyorku razsaja že par dni strašna vročina. Opoldne je v mestu 35 stopinj C. Vročina je tako silna, da počiva skoro ves promet. V Newyorku je umrlo za solnčarico dosedaj 11, v Čikagu 9, v Filadelfiji 14, v Pittsburgu 5 in v Bortonu 3 osebe. Več ljudi je vsled vročine že izvršilo samomor.

Cerkveni stolp v plamenu. V Krakovu je treščilo v sredo v stolp Marijine cerkve, katelega so ravno popravljali. Stolp je bil v trenutku v plamenu; ogniegasci so po hudem naporu ogenj pogasili in tako preprečili hujšo nevarnost. Škoda je majhna.

Zrtve strel. V Waihofnu je udarila strela v vrsto topolov, kod katerimi so vsled nevihte iskrali gojenci spodnjeavstrijske gospodarske šole, svoje zatočišče. Eden je bil ubit, dva teško ranjena. — Treščilo je tudi v neko novo hišo. Dva delavca sta bila lahko ranjena. — V občini Mako na Ogrskem je 17 ljudi vsled viharja bežalo pod drevesa. Pri tej priliki je strela ubila 3 osebe.

Ljubljancan pred dunajskim poročnim sodiščem. V sredo se je vršila na Dunaju pred poročnim sodiščem razprava proti ključavničarskemu pomočniku E. Tavčarju iz Ljubljane radi umora. Tavčar je dne 15. marca t. l. ob 10. uri zvečer ustrelil svojo ljubico z dvema streloma. Pri zaslišanju je izjavil, da sta oba sklenila izvršiti samomor. Oddal je nanjo dva strela, dva proti sebi, a se ni ranil. Ko je policija oba našla, je njega ravno strelala božjast. Tavčar je bil do svojega 18. let doma pri starših v Ljubljani, nakar je kot izučen ključavničar odšel v Gradec. Na Dunaj je prišel meseca septembra lanskega leta. Po mnenju zdravniških izvedencev Tavčar ni čisto pri pravi pameti. Vsled tega izreka je razprava trajala zelo malo časa. Porotniki so zanikali krivdo umora, nakar je bil Tavčar radi pregreška zoper nošenja orožja obsojen na 10 K globe.

Avtomobilna nesreča španskega vojvode. Vojvoda Asuna se je v Madridu med vožnjo z avtomobilom ponesrečil. Kralj Alfonz, ki je bil priča nesreče, je takoj odšel na lice mesta, vzel vojvodo in njegovega šoferja v svoj voz in oba takoj odpeljal v bolnico. Vojvoda si je pri padu zlomil obe roki in zadobil tudi notranje poškodbe, šofer je le lahko ranjen.

Dunajska podružnica »Slov. plan. društva« priredi v nedeljo dne 14. t. m. izlet na Raxo: Iz Payerbacha v Kaiserbrunn, čez Brand-schneide, Jakobskogel, Thörl, Vodi g. Lj. Valjavce. Odhod z vlakom, ki odhaja z južne železnice ob 6.30 zjutraj v Payerbach. Navadna turistična opravila, proviant, Gosti vabljani!

Afera fedmaršallajntanta Borojeviča, katelega je v Munkaczu oklofutala hčerka obersta Hartela, govori jasno o čudnih pojmovanjih, ki so se ugnezdila v javnost glede oficirske časti. Borojevič je predložil svojo zadevo častnemu sodu, kateremu so predložili vprašanje, ako je bil general opravičen do svojega nastopa napram Hartlu in dalje, ako je Borojevičeva čast užaljena, ker je bil oklofutana. Častni sod je izrekel, da je Borojevič ravnal opravičeno, da njegova čast ni žaljena. Pred častni sod pride sedaj tudi oberst Hartl in že za naprej se govori, da mu bo odrekel ta vojaško dostojanstvo. Obenem se pa govori tudi o precej čudnem zaključku tega častnega sode, ki bo odrekel Hartlu tudi pravico do penzije in to radi izdaje službenih tajnosti. In kaj je zaključil Hartl! Izdal je službeno tajnost s tem, da je svoj ženi in otrokom povedal, da je dobil poziv, da naj prosi za vpkokojenje! Ta vest je tako gorostasna, da je skoraj ni verjeti. Zato se zanimajo za to afero tudi parlamentarni krogi, ki hočejo spraviti vso afero v delegacijo, kjer se bo videlo, da je naziranje o časti popolnoma drugače v delegacijah nego v častnem sodu!

Sumljivi slučaji kolere. Kakor predlani in lani so se začeli tudi letošnje poletje pojavljati sumljivi slučaji kolere; najprej so prišla poročila iz Hrvaške, kjer pa je bakteriološka preiskava dognala, da se ne gre za kolero, vent

Poslovilni večer je pripravil postojnski Sokol v četrtek 11. julija t. l. svojemu dolgoletnemu članu in načelniku br. Vinko Zaleteku, ki odhaja iz Postojne, mogoče za vedno. Na krasnem vrtu hotela pri Kroni zbrala se je odlična postojnska družba, da izkaže odhajajočemu ljubljencu svoje simpatije. Imenom Sokola in Narodne Čitalnice je napil br. Zaleteku starosta in predsednik dr. Janc, v imenu ženskega sokolskega naraščaja spregovorila je načelnica sestra Stana Kreigherjeva, imenom pevskega zbora »Postojna« predsednikov namestnik Fran Kutin, za postojnski orkester pa g. Juvanec. Vsi so slavili zasluge brata Zaleteka, ki si jih je pridobil za časa letnega bivanja kot učitelj v Postojni za narodno in družabno življenje v Postojni. Imenom meščanstva je napil g. Josip Lavrenčič bratu Zaleteku kot pripadniku učiteljskega stanu, ki je bil in je še sedaj važen faktor v našem narodnem življenju. V humorističnih besedah bozdravil je slavljena kot voditelja postojnske mladine dr. Boštjančič. Ginja za izkazane simpatije, se je zahvalil br. Zaletel vsem govornikom in navzočim in jih pozval, naj pridno delujejo za uresničenje »Sokolskega doma« v Postojni, po katerem je toliko hrepenel — a ga ni dočkal. Nastopil je še moški zbor in mešan zbor z nekaterimi pesmicami, na kar se je krasno uspeji večer zaključil. Za Sokolski dom se je nabralo 15 K.

Da je bil vsesokolski zlet v Pragi nekaj velikanskega se vsakdo lahko prepriča iz »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«, ki priložuje ta teden zopet 11 slik o njem. Na naslovnih straneh je slika stik sokolstva pri slavnostnem pozdravu na Staromestnem namestu glava pri glavi nad 12.000 Sokolov in nešteta množica ljudstva. Na tretji strani pa priložuje 2 slike o prostih vajah na telovadščici na Letni 11.600 Sokolov vrsta za vrsto! — Priložuje tudi sliko o ameriškanskih Čehih, o ameriškanskih Sokolih, o ruskih Sokolih, francoskih gimnastihi itd. itd. — Vedno bolj uvidevamo, kako je Slovincem takšen list kakor je »Slov. Ilustr. Tednik« potreben. Zato žel pa zahtevajte ga, naročite si ga in razširjajte ga!

Z Brega. Dne 10. julija popoldne se je vtilil dež in med njim so jela padati ledena zrna. Kakor se čuje ni napravilo mnogo škode, a prizadeti sta najbolj vasi Boršt in Ricmanje. **Nezgodna perzijskega poslanika na dunajskem dvoru.** Perzijski poslanik na dunajskem dvoru, se je v trenotku, ko je v Mödingu skočil iz električnega voza, nevarno ponesrečil. Obležal je težko ranjen na cesti. Ponesrečenca so takoj prepejali v bolnico.

Pobegnil je iz Ivovske Jelnice na 7 let obsojen zločinec Golaček. Splezal je iz svoje celice v dimnik, odtod na streho in konečno na cesto. Dosedaj ga še niso mogli izslediti.

Vellkanski požar. V trikotajni tovarni v Spalchingenu na Virtemberskem je izbruhnil že dni požar, ki je popolnoma uničil tovarno, 8000 delavcev je brez kruha. Škoda znaša več Stotisoč kron. Tovarna je bila zavarovana.

Sneg. V Erzerumu v Mali Aziji so padle že dni velikanske mase snega. V mnogih krajih leži sneg nad meter visoko. Več ljudi je zamrznilo, nešteto živine je vsled mraza poginilo.

Strašna vročina v Severni Ameriki. Vročina postaja vedno hujša. Ljudje so zelo oslabele. V New - Yorku je okoli 50 oseb vsled vročine zblaznelo, več jih je izvršilo samomor. Bolnišnice se prenapolnijo z bolniki. V Čikagu je umrlo za solnčarico 42, v Filadelfiji 36 ljudi. Povsod primanjkuje vode. Zaradi zdravstvene oblasti izdale najboljše varnostne odredbe. Sedaj pa se poroča iz Trsta, da sta včeraj obolela tam neka perica in neki šofer na sumljivih znakih kolere; da so pripeljali v infekcijsko bolnico, kjer preiščejo njih odpadke. — Iz Budimpešte pa poročajo, da je v novosaškem komitatu umrl nek mož na sumljivih znakih in da je analiza dognala azijsko kolero. Treba je torej zopet previdnosti in dobro bi bilo, da bi naše zdravstvene oblasti zopet opozorile javnost na svoje švoločasne nasvete in odredbe.

Nepoboljšljiva. Znana je še porotna obravnava pred tržaškim sodiščem, ko je bilo na zatožni klopi več žensk najrazličnejšega stanu, ki so bile obtožene in deloma tudi obsojene radi odpravljanja telesnega splodu. Glavno krivdo je zadel vsekakor babico Ano Bajčeva, ki je bila obsojena radi mnogih dokazanih pregreškov na tri mesece težke ječe. A težko se je odvaditi priučenega. To je dokazala tudi Bajčeva, ko je v ječi poskusila svojo umetnost pri neki jetniški paznici; pa stvar je prišla na dan in sodišče je uvedlo proti obema kazensko postopanje.

Obglavljenje. Delavec Kaminski in delavčeva soproga Jakoršjak, ki sta bila radi umora delavca Jakoršjaka, obsojena na smrt, sta bila v četrtek v Brombergu obglavljena.

Koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši danes v hotelu »Južni kolodvor« (Avgust in Leopoldina Stelzer), Kolodvorska ulica št. 43. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. **Loterijske številke.** Trst: 5, 63, 78, 58, 28.

DRUŠTVA.

Odborova seja »Matic Slovenske« bo v ponedeljek, dne 15. julija t. l. ob 6. uri večer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika zadnje seje. 3. Poročilo iz gospodarskega odseka (g. Blagajnik in tajnik). 4. Izprememba v literarnem programu za l. 1912. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Slučajnosti.

Veseličo priredi prostovoljno gasilno v Mostah danes dne 14. julija 1912 na vrtu gospoda Ignac Magistra (preje Fran Zakotnik). Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 80 vin. Častiti delujoči in podporni člani so vstopnino prosti. Ker je čisti dohodek namenjen za nabavo društvene opreme, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kamniški salonski orkester priredi dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne k kopaljski restavraciji koncert. Med zelo izbranim vspešnim je tudi kot noviteta na Kranjskem koral »Blizje k tebi, o gospod«, katerega je igrala godba med katastrofo potopljenega parnika »Titanic«. Ker se sal. orkester s svojimi prireditvami trudi povzdigniti družabno življenje v Kamniku in vzbuditi zanimanje za dobro in izbrano glasbo, za to opozarjamo občinstvo, zlasti izletnike, na to prireditev.

Narodno-socialni pregled.

Z dinamitom. Delavstvo v Ameriki je organizirano v strokovnih unijah, katerih najmočnejša in najstarejša je strokovna organizacija železo - stavbnega delavstva. Ta je zahtevala od delodajalcev naj ne vzemo na delo nikogar, kdor ni organiziran pri nji. Delodajalci so to nasilje odklonili, priznali pa so drugo organizacijo, ki ni predlagala take absurdne in nesocialne zahteve. Vsled tega je nastala med obema delavskima organizacijama smrtno sovražnost. Stosedemdeset stavb, pri katerih je delalo delavstvo, organizirano pri novi organizaciji, je bilo z dinamitom zrušenih od zlobne roke. Na tak podoben način je bila demolirana tudi nova stavba tiskarne »Times« v Los Angeles v Kaliforniji, ki je stala tri milijone dolarjev, pri tem pa je bilo ubito sedemdeset delavcev. Tiskarna, prepričana, da je to izvor sovraštva med delavskimi organizacijami, je najelo takoj detektive, ki so zbirali obtežilni material proti starejši organizaciji in vspehi so dokazali, da je teh zločinov kriva starejša organizacija, dasi se je ista postavljala pred tem v pozo nedolžnega jagnjeta in dolžila vlado, da baje hoče ta poslednja uničiti delavsko organizacijo. Obtožba pa je dokazala, da sta predsednik in tajnik (brata Mc Namary) te »delavske organizacije« sama »organizirala« te nečuvne atentate proti svobodi delavstva, kar sta tudi sama priznala. V prostorih organizacije so našli polno dinamita in razstrelilnih snovi. Naši »slovenski« socialni demokrati, imajo še tako drzno čelo, opravičevati svoje zločinstvo s tem, češ, saj tudi drugje tako delajo. To je vsekakor nečuvne nesramnosti, katero mora vsak pošteno misleč človek ogorčeno zavračati in obsojati. Ali se tako pospešuje solidarnost vesoljnega delavstva? Tako početje nima kaj opraviti s socializmom. To je prosta profanacija socialistične ideje, one plemenite ideje svobode, bratstva in enakosti. Ako je še kak pošteni med takimi »sodrugji«, se bo gotovo z gnjusom obrnil od njih. Kaj ni nikogar v socialni demokraciji, ki bi imel pogum nastopiti proti huiškačem v socialno demokratičnem taboru? Za trezno misleče delavstvo ni mesta v socialni demokraciji, ampak v narodno-socialnih organizacijah.

Ogorčeni tržaški delavci. »Slovenec« se je obregnil ob ustanavljanje oču se Narodno - socialno Zvezo in »Bratstvo« ter njune funkcije. Ta list nam pač ne more škodovati. Svesti smo si svojih dolžnosti, ki jih imamo za naš narod in za delavstvo ter nižje uradništvo. V tem zmislu bomo delovali na strokovnem polju brez ozira na obstoječe in neobstoječe politične stranke, naj je li to komu práv ali ne. O simpatijah in antipatijah, ki jih imajo naši funkcionarji k eni ali drugi stranki, kot privatne osebe, pripo-

minjamo, da je to čisto osebna zadeva dotičnikov, ki nas nič ne briga. Tudi za pristaše S. L. S. se bomo strokovno enako borili, kakor za vsakega drugega, ako je pri nas strokovno organiziran, ker je politično delovanje v »Bratstvu« in v Nar. Soc. Zvezi nepripustno in strokovna organizacija je le tedaj zmožna boja, ako je ločena od politično - strankarskih strasti. Sicer pa ponavljamo, da nam »Slovenec« škodovati ne more, ampak nasprotno. Vsled tega toplo pozdravljamo njihovo gonjo, ker s tem ve vsakdo, kje je njegovo mesto ali v krščanski socialni ali pa pri nas. Prepričani pa smo, da bi si funkcionarji že imenovanih društev strogo prepovedali hvalospeve v »Slovencu« in za nič bi bila to največja žalitev, ker le dotle smo si v svesti poštenega delovanja, dokler jih »Slovenec« napada. Teh vrst pač nismo napisali v odgovor »Slovencu«, ker bi bilo to le mlatenje prazne slame, ampak na naslov slovenskih proletarcev, pozivljajoč jih, naj se trdno oklenejo svoje organizacije Narodno-socialne Zveze. Mladino pa kličemo, naj vstopi v narodno-socialno izobraževalno društvo »Bratstvo«.

Vsem našim bratom članom sporočamo, da je »Ljudska čitalnica« že odprta v društvenih prostorih v »Nar. domu«, kjer so razporejeni češki in slovenski časopisi. Za sedaj je čitalnica odprta vsak večer od 6. do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa le dopoldan.

Belokranjski kotiček.

Hitrost naših c. kr. vladnih uradov je splošno znana. V podkrepitev te trditve naj služi sledeča resnična, a žalostna zgodba. Kakor je stalo v »Kotičku« bila je 9. junija 1912 silna nevilita, ki je najhujše razsajala po tedanjih domnevanjih na Vrhu, kar se je pozneje pokazalo kotr esnica. Nekaj dni za tem bralo se je po časopisih, da je vložil poslanec g. Jare v državnem zboru dne 17. junija 1912 interpelacijo, da naj se da prizadetim občanom občine Vrh primerna državna podpora. Iz tega sklepam, da so se Vrhovci obrnili na poslanca, kakor tudi na okrajno glavarstvo, kateremu pripada uradna cenitev, ki bi se morala po obstoječih zakonih vršiti takoj, še predno se je interpeliralo v državnem zboru. Toda silno bi se motil, kdor bi mislil tako. Na zadnjem črnoliskem sejmu, da je bil, mimogrede omenjeno, prav dober, sešel sem se z nekim Vrhovcem, ga že dolgo poznam, menda se zove Madronič, pa to je postransko. No in ta mi je pripovedoval, da je bilo okr. glavarstvo napovedalo cenitev, čujte, 3. julija, t. l. skoro cel mesec po nesreči. In resnično, ko so že stali vsi možje cenitvi na svojem mestu in čakali komisarja, se ga res pričakali, a ne njega, temveč poštnega pota, ki pa jim je prinesel ekspresno odpoved cenitvi, ki se preloži na nedoločen čas, morda celo na drugo leto. Blaženi ljudje, ki imajo tako fine tutorje. — Gospod državni poslanec, dajte, primite jih malo za ušesa, nič jim ne bo škodovalo.

Sole na Belokranjskem nehajo v soboto 13. julija 1912. Uspehi so po mnenju odločilnih mož zelo lepi, za kar gre hvala celokupnemu učitelstvu, ki z yso vnmemo dela za povzdigo šole. Žal, da bo mnogo naših trpinov-učitejev ostavilo Krajno za vedno. Vsem tem kličo Zaskotar: Srčna hvala za velik trud, a obiščite

nas zopet, ko poteče železna cesta. Na svidenje, na boljše svidenje!!

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Po znižani cenji prodaja radi minule sezije na obroke razne obleke za gospode, blago in dr. g. Kollmann v Ljubljani, Sodna ulica št. 4. 480

Proda se: Več lepih sobnih slik, zastore, ogledalo, igralno mizo, fino garnituro za pivo, literke steklenice z zamahi, kuhinjsko omaro i. dr. Poljanska cesta št. 6. I. nadstr. 481-1

Išče se nemeblovana soba s posebnim vplodom tu, ali v bližini mesta. Ponudbe pod »Uradnica« na »Prvo anončno pisarno«, 473-2

Radi opustitve prodaje moških kravat prodaja iste po tovarniških cenah O. Bračko, Dunajska cesta 12. 475-4

Vajenca za krojaško obrt sprejme tvrdka A. Kunc, Ljubljana. 470-3

Ob periferiji Ljubljane na prometnem prostoru se proda srednje velika

stavbena parcela.

Na razpologo tudi manjša hiša z nizko ceno istotam.

Pojasnila v posredovalni pisarni

Peter Matelič, (466)

Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Na obroke

se dobi razne preproge, zastore, garniture, blago za dame in gospode, platno, elegantna moderna konfekcija za gospode in drugo pri g.

Kollmannu v Ljubljani

Sodna ulica t. 4. 309

Krojno risanje

po najnovejši in praktični metodi podučuje

Roza Medved, Mestni trg št. 24

Istotam se sprejmejo tudi vajenke za damsko krojaštvo.

IV. RAVNIHAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 44.

Ker sem z večjo švicarsko tovarno ur stopil v ožjo trgovsko zvezo, mi je mogoče postreči slav. občinstvu z najfinjšimi precizijskimi švicarskimi urami s svetovno znanimi znamkami n. pr.: Glashütte, Schaffhausen, Omega, Seland Intakt itd. po najnižjih cenah. — Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljeno uro jamčim. — Lastna delavnica za popravila in vsakovrstna v mojo stroko spadajoča nova dela. — Postrežba točna in cena.

— 600 —

dva kupa in porinil en del proti Passavantu.

— Deliva! je dejal.

Passavant v začetku ni hotel ničesar slišati o tem; končno pa se je udal rekoč:

— Dobro torej deliva. Krčmarja moram tudi enkrat razveseliti. Naj pride! Pomečem mu te zlate v butico.

— Nikar tega! se je zasmel Tannegny. Ne smeja ga razvaditi.

Prišel je krčmar s hlapcema, ki sta postavila drugo posteljo in jo pokrila z belim peritom. Plemič mu je plačal polovico svojega dolga in Tannegny stanovanje. Thibandevo veselje je dospelo do vrhunca. Nj se mogel ločiti od gostov.

Bilo je že proti polnoči, ko se je odzibal vinjen v svojo sobo. Plemič in kapitan sta trdno zaspala...

Slo je že proti poldnevu, ko sta se prebudila vsa lačna. Čutila sta se popolnoma poživljenega po zdravem spancu in celo popoldne sta še ostala doma in se razgovarjala.

Pod večer pa se je opravil plemič od nog do glave. Krčmar mu je bil oskrbel novo obleko, ki je bila na las podobna oni, ki mu jo je podaril kralj. Tannegny je ves navdušen gledal lepega mladeniča.

— Kam nameravati? ga je vprašal. Ali sta morebitj Ocquetonville ali Scas na vrsti nocojšnje noč? Z vami grem naj velja kar hoče. Odstopite mi vsaj enega!...

— 597 —

Prestal je za hip, nato pa je pođmolklo in počasi dejal:

— Poznam morilce in prisegel sem jim maščevanje. Gorje jim!...

Stisnil je pest in udaril s peto ob tla. Tannegny ni pomišljal trenutka.

— Odpustite, je dejal in se naklonil. Ni bilo lepo od mene, da sem dal na krčmarjeve besede. Če pa od sedaj naprej še kdo v molji navzočnosti zine kaj podobnega bo imel opraviti tudi z mnoi. Prisegam vam, da klevetnik ne bo dvakrat ponovil svoje laži!...

— Hvala vam, je rekel Passavant in iztegnil roko, ki jo je kapitan krepko stisnil. Nisem se motil. Vri dečko ste, kar se pa tebe tiče, se je obrnil proti naklonjenemu krčmarju, ti, ti...

— Usmiljenje! je zaječal Thiband v smrtnem strahu...

— Ti nama pa toči.

— Živio! je zatulil krčmar omamljen od velike kazni. Takoj je začel natakati cinaste posode, sebi seveda tudi.

Trčili so in izpili.

Plemič se je ozrl v krčmarja in videl, da mu leži še nekaj na sru.

— Spusti iz jezika, kar ti nagaja, je dejal. Ali ti moram vedno s silo razkleniti usta, kadar je treba, da govoriš?

— Oh, gospod, je začel krčmar. Reči vam moram, resnično sem se bal, da bi prišli še kedaj v mojo hišo. Iskali so vas beriči in čakali, tu vas in mi grozili s smrtjo. Pa kaj more krčmar zato, če vzame tega ali drugega pod streho, da le plača. Spoznali so končno tudi

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registr. zadruga z neom.

obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %** zavezo v Ljubljani brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: 20 milijonov. Popolnoma varno naložen denar. Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Prvi slov. zas. trgovski tečaj

(Fr. Gärtner)

Ljubljana, Gosposka ul. 8 (pr. „Mladika“).

Vpisovanje

za šolsko leto 1912/13 se vrši 13., 14., 15. in 16. julija dopoldne od 9.—1. ure, pop. od 2.—6. ure.

Poučujejo se vsi trgovski predmeti. Celoletna šolnina K 160.—. 30 učnih ur na teden. Tečaj traja 10 mesecev.

Lastnik zavoda je izprašan za pouk trgovskih predmetov.

Oglasiti se je le v spremstvu starišev ali njih namestnikov pri vodstvu. — Pismenim prijavam je priložiti zadnje šolsko izpričevalo.

Sprejemajo se samo gojenke.

!! Imeti morajo zadostno predizobrazbo !!
Vodstvo.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Hiša v Ljubljani

na jako prometni cesti z dobro idočo trgoviu (2 lokala) se radi rodbinskih razmer pod ugodnimi pogoji proda. (472)

Natančneje v „Prvi anončni pisarni“.

Simon Praprotnik

stavbeni in pohištveni mizar
V Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

priporoča p. n. odjemalcem (posebno že onim v južnejših krajih) svojo veliko zalogo

Lomar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine, delikatesne trgovine itd. 218

Cene najnižje. Postrežba točna. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Razglas.

Da se p. n. članom omogoči opravek poslov med opoldanskim odmorom brez izgube delovnega časa, se spremene pri podpisani blagajni

počenshi s 15. julijem 1912

za poletni čas oziroma do preklica uradne ure tako, da se bo poslej uradovalo nepretrgano

od 8. zjutraj do 2. popoldne.

Za stranke bo blagajna odprta do 1. ure, bolniške zglasnice se bodo izdajale pa do zaključka. Bolniščnina se bo izplačevala slej kakor prej ob sobotah, če je ta dan praznik, pa dan prej od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani

dne 8. julija 1912.

Načelnik:
Fr. Bartl I. r.

Tvrška Bilina & Kasch nasl. Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse kirurške potrebščine kitne pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in solidna. Vnanja naročila se točno izvršujejo. 134

M. Schubert
Ljubljana, Židovska ul. 5

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.
naznanja
okasijsko prodajo
poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

Najfinjši
SPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarja 250
M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Del. glavnic: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8,000.000. K 800.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 $\frac{1}{2}$ %**

oni to in me pustili v miru, Oprezujete pa vedno še okoli hiše; od strahu bi skoro poginil, ko ste se oglasili v postelji. Vsi smo vas že smatrali za mrtvega in vi se znajdete meni nič, tebi nič tam, kjer ste po pravici doma. Vrata so ponoči zaprta podnevi ne more nihče gor ne da bi ga opazili. To je ravno kar me vznemirja in bi rad vprašal: Kako ste prišli v svojo sobo.

Mari znate čarati?

Plemič se je zasmel:

— Ljubi mojster, kdo vendar pravi, da sem prišel skozi vrata?

— Kje pa?

— Vrnil sem se ravno tako, kakor sem odšel zadnjikrat: skozi okno. Nisem maral buditi in se izpostavljati vaši radovednosti. Tudi je končno pripravnejše. Na vašem stopnjišču mora človek vedno paziti, da mu ne vzame kože raz glavo.

Thibandjeva radovednost je bila potolažena. Kot pameten mož je uvidel, da si imata gosta gotovo laaj skupnega povedati, zato se je dvorljivo ter prijazno posmehal ter naklonil in ju pustil sama.

Tako se je torej pripetilo, da je delil plemič Passavant svojo sobo s Tannegnyem, najznanejšim kapitanom tiste dobe in dobil zvestega prijatelja-zaveznika.

XII.

Priča.

V teku dne sta se plemič in kapitan popolnoma sprilaznila in spoznala. Ostala sta cel dan v sobi in si pri ruinem vinu pripovedovala

svoje zgodbe. Passavant se je izkazal ta dan spretnega pripovedovalca in Tannegny je sledil njegovi povesti z vedno večjim zanimanjem. Tvojemu čudenju je dajal duška z različnimi vzkliki, stresal je plemiču roko ter ga trepal po rami in ni se ga mogel naslišati. Hardy je pripovedova skromno in vsaka njegova beseda je bila junaštvo za se.

— Najlepši moj dogodilja, pa je snitje z vami. Glejte! ... Ko sem se rešil iz proklete jame, sem taval cel dan lačen, slab in žejen po Parizu. Tisti dan mi ostane dolgo v spominu. Hotel sem počakati noči in vzdržal sem. Na pol mrtev sem se privlekel k Thibandjevi krčmi in našel vrata zaprta. Pogledam po oknih in res so bile oknice moje sobe je prirte. Splezal sem do znamenja in od tod v sobo. Zleknil sem se po posteli in zaspal, kakor bi me ubil.

Bog ve kako dolgo bi tako ležal, da me nista vidva zbudila. In če sedaj takole pomislím iz koliko smrtnih nevarnosti sem že odnesel zdravo kožo in da neka mogočna roka varuje nad mano, se čutim silno zadovoljnega. In sedaj sem dobil še vrlega zaveznika. Tako sem vesel in zadovoljen, kakor že dolgo ne. In Thiband se izborna obnaša proti nama.

Noč je že padla na Pariz, pa prijatelja sta še vedno govorila, se smejala in dražila krčmarja, kadarkoli je prinesel nove pijače. Svojo povest je moral povedati dokonca in plemič se ni mogel nasmejati iznajdljivemu krčmarju.

Predno sta legla spaf, je izpraznil Tannegny svojo možnjo na mizo, razdelil denar na

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
„Dan“ je najbolj informirani slovenski dnevnik.
„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učiteljstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštnino 26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.